

بهره‌مندی ۶۱۴ هزار نفر از تسهیلات مشاغل خانگی

براساس قانون مشاغل خانگی، ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی یکی از سیاست‌های اشتغالزایی کشور است. این برنامه هر ساله از طریق صدور مجوزها و حمایت‌های مالی و قانونی تداوم یافته و طی سال‌های ۹۰ تا ۹۴ ازحدود ۲۲۴۰۰۰۰ نفر متقاضی مشاغل خانگی، برای بیش از ۱۳۰۰۰۰۰ نفر مجوز مشاغل خانگی صادر شده و حدود ۲۳ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بیش از ۶۱۴ هزار نفر متقاضی پرداخت شده است. با توجه به گذشت پنج سال از تصویب و اجرای قانون مشاغل خانگی، براساس تجارب حاصله، مدل جدید توسعه مشاغل خانگی طراحی و ارائه شده است. در اجرای الگوی جدید علاوه بر دستگاه‌های اجرایی ذیربط، سایر نهادهای حمایتی، بسیج سازندگی و جهاد دانشگاهی نیز مشارکت خواهند داشت.

یکشنبه ۱۷ بهمن ۱۳۹۵ ● شماره نود و یک

ا ت ی چ ع ح ن و

آزمایشش

می‌توانیم ازصفرشروعکنیم

تا سال گذشته ۱۱۱ نمایشگاه جمعی و فردی داشتیم و در انواع همایش‌های مرتبط با کارآفرینی شرکت کردم. از سال ۶۰ تا امروز، به بیش از ۱۸ هزار هنرجو آموزش داده‌ام ■ عکس: رضا اکبری

گفت‌وگو با نیره نعیمی گورابی، کارآفرین صنایع دستی

با پول توجیبی شروع کردم!

کلاس‌های آموزشی داشتم و سال ۶۴ بود که اولین نمایشگاهم را برگزار کردم و این نقطه عطفی در فعالیت کاری من به‌شمار می‌رفت. «خانم گورابی می‌گوید که همیشه کارم را این گونه شروع می‌کنم؛ یک قلاب برمی‌دارم و برای خودم می‌دوزم. نیاز شخصی‌ام را برآورده می‌کنم و آن را به بازار ارائه می‌دهم. کاری که همیشه به هنرجوهایم می‌گویم. به آن‌ها می‌گویم که باید طوری کار را برای مشتری انجام دهید که گویا برای خودتان انجام می‌دهید.

آشنایی با زنان کارآفرین

سال ۸۰ برای کار حرفه‌ای او سال مهمی است. سالی که با فیروزه صابر، مسئول بنیاد توسعه کارآفرینی زنان و جوانان، از طریق دفتر امور بانوان استانداری گیلان آشنا می‌شود: «این آشنایی اتفاق بسیار بزرگی در فعالیت حرفه‌ای من به‌شمار می‌فت. ما با جمعی از زنان کارآفرین دیگر به بنیاد خبریه فیروزنیا پیوستیم و آموزش‌هایمان را آنجا آغاز کردیم. سال ۸۱ هم بود که من به جمع زنان کارآفرین پیوستم. و حالا به دستاوردهای بزرگی در زندگی‌اش دست یافته‌است: «تا سال گذشته ۱۱۱ نمایشگاه جمعی و فردی داشتم و در انواع همایش‌های مرتبط با کارآفرینی شرکت کردم. من از سال ۶۰ تا امروز، بیش از ۱۸ هزار هنرجو

پزشکش

من با ۱۰ هزار تومان شروع کردم. مدام به هنرجوهای می‌گویم که نگران این نباشید که جا و مکان داشته باشید؛ از یک اتاق کوچک هم می‌توانید شروع کنید و در کنار آن به گسترش ارتباطات و ارائه کارهای خوب یا ایده‌های نو فکر کنید. صبر و پشتکار را از خانواده‌ام آموختم و برای همین مدام نذر می‌کنم که به دیگران هم آموزش دهم. مثلاً امسال نذر کردم که ۵۰ نفر را آموزش رایگان بدهم، تا امروز ۳۰ نفر را از این تعداد آموزش داده‌ام. تلاش می‌کنم که از نظر آموزشی تمام شهرهای ایران و روستاهای دورافتاده و محروم را پوشش دهم اما این‌ها نیاز به برنامه‌ریزی منسجم و حمایت دارد.

«هنوز نه» به جای تسلیم شدن!

ببینم کودکان چگونه از عهده حل معضلات و سختی‌ها برمی‌آیند، نقطه عطف بود. در یک آزمایش به تعدادی دانش‌آموز ۱۰ ساله، مسائلی اندک مشکل برای حل کردن ارائه دادم. برخی از آن‌ها به‌طور شگفت‌آوری با این موضوع مثبت برخورد کردند و مثلاً گفتند من عاشق چالش هستم! و گویا به شکلی ناخودآگاه دریافته بودند که ممکن است توانایی‌هایشان گسترش یابد. من این وضعیت را "رشد ذهنی" می‌نامم، اما در مقابل آن‌ها تعدادی دیگر از دانش‌آموزان احساس کردند که مسائل ارائه‌شده به آن‌ها مشکل است و بر مبنای این قضاوت از مسئله در حل آن‌ها موفق بودند؛ در واقع آن‌ها به‌جای لذت بردن از قدرت "هنوز نه"، گرفتار زمان "حال" خود بودند. ما فرزندان خود را چگونه پرورش می‌دهیم؟ آیا آن‌ها را برای زمان "حال" پرورش می‌دهیم یا برای "هنوز نه"؟ آیا کودکان را پرورش می‌دهیم که به‌دنبال گرفتن نمره عالی باشند؟ آیا کودکانی پرورش می‌دهیم که نمی‌دانند چگونه به رویاهای بزرگ فکر کنند؟ آیا بزرگترین هدف فرزندان ما این است که نمرات عالی بگیرند؟ آیا آن‌ها این را برای زندگی آینده‌شان لازم می‌دانند؟ برخی کارافریان‌مان به من مراجعه کرده و همین پرسش‌ها را مطرح می‌کنند، ما نسل جوانی را پرورش داده‌ایم که نمی‌تواند بدون

کتیو | ۰۹

■ مجتمع هنری برای هنرهای دستی راه‌اندازی کردم

این زن کارآفرین وقتی از کارش حرف می‌زند، شوق وجودش را فرامی‌گیرد: «ما انواع رودوزی‌ها را داریم؛ در واقع در کارمان ۱۰۵ نوع دوخت وجود دارد. به کارهایمان آموزش گلیم و قلاب‌دوزی و رشتی‌دوزی هم اضافه کردیم. حتی من به همه این‌ها هم بسنده نکردم. از استادام چارخانه‌دوزی را یاد گرفتیم. در واقع چارخانه‌دوزی این امکان را به افراد می‌دهد که بتوانند هر چیزی که در خانه نیاز دارند، با آن بوزند. چارخانه‌دوزی در سراسر ایران تنها در انزلی رایج است.» او فعالیت‌هایش را با سازمان‌های بهزیستی، آموزش و پرورش، کمیته امداد و انجمن‌های کارآفرینی ادامه می‌دهد: «حدود ۱۰ سال پیش نخستین مجتمع هنری در انزلی که انواع هنرهای دستی را شامل می‌شود، راه‌اندازی کردم. دو مریی از رشت آورد. گلیم و کفش‌دوزی هم آموزش می‌دادیم. هنرجویان خود را بسیار دوست دارم و با جان و دل به آن‌ها آموزش می‌دهم و حتی اگر شده آموزش رایگان هم می‌دهم. بیشتر به پتانسیل افراد برای یادگیری توجه می‌کنم تا هزینه‌های پرداختی برای آموزش.» «یکی از بهترین خاطرات من این است که یک دوره قلاب‌دوزی و رشتی‌دوزی رایگان گذاشتم و در آن دوره تنها دو نفر ترقی کردند؛ یکی از آن‌ها موفق شد با استفاده از طر ح‌های اسلیمی، ایده‌های جدیدی ارائه دهد و یکی از استادکاران درجه یک شود و دو مهر ملی برای بندرانزلی به ارمان بیاورد. متأسفانه در دوره ما، میان مسئولان و هنرمندان فاصله افتاده و تشویق و ترغیب وجود ندارد. مدام گفته می‌شود که رکود است و البته ما آن را حس می‌کنیم؛ اما به نظر من رکود و تحریم بهانه است. اگر مدیران شهرستانی بتوانند با ایده و درست کار کنند، در آن صورت ما به دستاوردهای بزرگی در شهرستان‌ها می‌رسیم. ما در شهرستان کمبود پول را بیشتر احساس می‌کنیم و در واقع سازمان میراث‌فرهنگی که صنایع دستی از زیر مجموعه آن به‌شمار می‌رود، باید مهم‌ترین حامی ما باشد که البته نیست! تلاش می‌کنم که از نظر آموزشی تمام شهرهای ایران و روستاهای دورافتاده و محروم را پوشش دهم اما این‌ها نیاز به برنامه‌ریزی منسجم و حمایت دارد که متأسفانه ما کمتر با آن مواجه می‌شویم.»

خانم گورابی که میان زنان کارآفرین به تلاش‌های بی‌وقفه‌اش شناخته می‌شود، مهم‌ترین عوامل موفقیت خود را توکل به خدا و پشتکار می‌داند. او آموزش‌ها و تربیت‌پدش را در پیشرفت خود بسیار موثر می‌داند: «صبر و پشتکار را از خانواده‌ام آموختم و برای همین مدام نذر می‌کنم که به دیگران هم آموزش دهم. مثلاً امسال نذر کردم که ۵۰ نفر را آموزش رایگان بدهم. تا امروز ۳۰ نفر را از این تعداد را آموزش داده‌ام. تنها به این علت که از سوی مسئولان فضای مناسب برای ارائه آموزش فراهم نمی‌شود.» او از سازمان‌تأمین اجتماعی هم گلهمد است: «چند سالی است که من برای بیمه تأمین اجتماعی ۳۰۰ و ۴۰۰ نفر از هنرجوها و همکارانم اقدام کردم اما متأسفانه تا امروز نتوانستیم آن‌ها را بیمه کنیم؛ به همین دلیل به بیمه عمر آتی‌ه پاساگارد روی آوردم. اگر مسئولان تأمین اجتماعی صدای مرا می‌شنوند، از آن‌ها می‌خواهم که مسئله بیمه این افراد را حل کنند.» توصیه او به کسانی که می‌خواهند کاری را شروع کنند، این است: «من با ۱۰ هزار تومان شروع کردم. مدام به هنرجوهای می‌گویم که نگران این نباشید که جا و مکان داشته باشید؛ از یک اتاق کوچک هم می‌توانید شروع کنید و در کنار آن به گسترش ارتباطات و ارائه کارهای خوب یا ایده‌های نو فکر کنید.» خانم گورابی خود را فرد موفق می‌داند: «خیلی از دست‌اندرزایی که جلوی پایم بوده را برداشتم؛ یاد خدا همیشه همراهم بوده است. هدف بزرگم این است که شرایط آموزش مناسبی برای روستاها و شهرهای کوچک فراهم کنم. به خیلی از شهرها مسافرت کردم؛ همیشه یکی از دغدغه‌های اصلی‌ام ایجاد مدیریت منسجمی برای صنایع دستی ایران بوده است. اینکه بتوانیم کار درجه یک را از درجه دو، تشخیص بدهیم و بتوانیم آموزشی فراگیر داشته باشیم.»

نگاه

●مهران امیری●

ضرورت‌های ارتباط کارآفرینی و کشاورزی

کشور ما را در زمره کدامیک از گروه‌بندی‌های متعارف کشورها می‌توان قرار داد؟ آیا ما کشوری صنعتی هستیم؟ آیا کشور ما پر اقتصاد کشاورزی تکیه دارد؟ چه حوزه‌ای بیشترین اقبال و توجه را در برنامه‌ریزی‌های حکومتی و فعالیت‌های عمومی مردم دارد؟ شاید بتوان با تکیه بر آمار و یا برنامه‌های تدوین‌شده اساسی همچون برنامه‌های پنج‌ساله یا سیاست‌های کلی نظام، پاسخ روشن و دقیقی به این پرسش‌ها داد، اما در هر شکل و چارچوبی، کشاورزی و فعالیت‌های اقتصاد پیروان آن در کشور ما اهمیت و جایگاه ویژه‌ای دارد.

پهنای جغرافیایی کشور ما و تنوع سرزمینی کم‌نظیری که از آن برخوردار هستیم، امکان بهره‌مندی از آب‌وهوای متنوع و توان لازم برای ایجاد و توسعه کشاورزی را فراهم آورده است. از دیرباز مردم ایران‌زمین با تلاش و پشتکار، ضمن غلبه بر برخی دشواری‌های جغرافیایی، مانند کم‌آبی در بخش کویر، تولیدکنندگان کم‌نظیر بسیاری از محصولات کشاورزی بوده‌اند. متأسفانه در جریان تغییرات اجتماعی که از بیش از ۵۰ سال قبل شروع شده بود، کشاورزان و کشاورزی در کشور دچار مشکلات و نامالیمات بسیاری شد. از طرفی توجه عمومی دولت‌مدان به صنعت با کم‌مهری به کشاورزی همراه شد و در حالی که کشاورزان سایر نقاط دنیا امکانات و تولیدات صنعتی را در خدمت افزایش بهره‌وری خود می‌دیدند، کشاورزان کشورمان اما از این نوع همراهی و حمایت برخوردار نشدند.

فضای امروزی کشور و خیز بزرگی که در بسیاری از بخش‌ها برای رشد و گسترش اقتصادی برداشته شده است، کارآفرینان و فعالان کسب‌وکارهای مختلف را به شیوه‌های گوناگون برای ارتقای خود تشویق می‌کند. امروز دستیابی به آخرین فناوری‌ها در حوزه‌های صنعتی و خدمات به‌سرعت مورد توجه مدیران و برنامه‌ریزان قرار گرفته و به هر روی امکان دسترسی به آن‌ها فراهم می‌شود، اما گویا توجه به فناوری‌های روز و بهینه‌سازی در حوزه کشاورزی مورد توجه کمتری قرار دارد. از میان انبوه برنامه‌هایی که در بخش دولتی و خصوصی برای کارآفرینی برگزار می‌شود، سهم ناچیزی در حد هیچ به کشاورزی تعلق دارد. این در حالی است که فعالیت در این حوزه به‌دلیل بسیاری، کم‌هزینه‌تر از سایر حوزه‌ها است.

در نظام مناسبات اجتماعی امروزی که مردم نقش پررنگ و اساسی در پیشبرد برنامه‌ها دارند، لازم است که کارآفرینان و علاقه‌مندان به کسب‌وکارهای جدید، با حوزه کشاورزی آشتی کرده و انجام طرح‌های نو و خلاق در این زمینه را جدی بگیرند. مزیت این حوزه در درجه نخست، کم‌هزینه و زودبازده بودن آن است. درحالی‌که ایجاد اشتغال در حوزه‌های خدمات و صنعت نیازمند سرمایه‌گذاری ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون تومانی به ازای هر نفر است، ایجاد اشتغال در حوزه کشاورزی با ارقامی بسیار اندک میسر می‌شود. در همین حال توسعه این بخش مانع مهاجرت به شهرها و موجب پیشگیری از بروز بسیاری مشکلات فرهنگی و اجتماعی دیگر نیز می‌شود. از طرفی توسعه پایدار کشور نیازمند توجه متوازن به همه بخش‌ها از جمله کشاورزی است.

در سال‌های اخیر ضرورت افزایش بهره‌وری در واحد سطح، تغییر بافت کشت محصولات از انواعی که نیاز به مصرف آب زیادی دارند به سمت انواع کم‌مصرف‌تر، توجه به ارقام مقاوم در برابر آفات بومی و موارد مشابه، زمینه مساعدی را برای کارآفرینان علاقه‌مند به این حوزه فراهم ساخته است. همچنین اقدامات ترویجی و آموزشی در کنار مشاغل که موسوم به مشاغل تکمیلی این حوزه هستند، زمینه کار مناسبی را فراهم کرده که انگیزه‌های فراوانی برای کارآفرینان ایجاد می‌کند. با افزایش مشکلاتی همچون کم‌آبی و تغییر شیوه‌های سنتی کشاورزی و همچنین روش‌های عرضه محصولات، کارآفرینان می‌توانند بازارهای تولیدی و خدماتی جدید را در حوزه کشاوری یافته و کسب‌وکارهای متنوعی را در این زمینه ایجاد کنند. همه این موارد در کنار رشد روزافزون نیازهای عمومی به محصولات کشاورزی و گرایش عمومی به خودکفایی در آیین زمینه، بستر مناسبی را ایجاد کرده که ضرب اطمینان از سودآور و موفق بودن این نوع کسب‌وکارها را افزایش می‌دهد. در حقیقت حوزه کشاورزی میدان تلاش جدیدی برای کارآفرینان است که در کنار بسترهای مناسب و تشنه فعالیت، بازار بزرگی با جمعیت ۸۰ میلیونی و تنوع نیازمندی‌ها و سلاقی‌ها را در اختیار قرار می‌دهد؛ بی‌توجهی به این نکات به معنای چشم‌پستن روی انبوه فرصت‌های کسب‌وکار است.

●فاطمه علی اصغر●

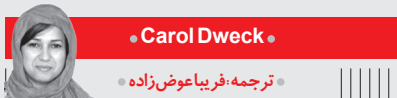
●روزنامه‌نگار●

قلاب و نخ، ابزار کسب‌وکار این زن است؛ زنی از خطه گیلان، با پشتکار و صبری مثال‌زدنی. نیره نعیمی گورابی کار و فعالیتش را در زمینه هنرهای دستی، از ۱۳ سالگی و با ۱۰ هزار تومان پول توجیبی آغاز کرد و حالا نامش جزو زنان کارآفرین ایران ثبت شده است. زنی که تا امروز بیش از یکصد نمایشگاه فردی و جمعی داشته و توانسته بیش از ۱۸ هزار هنرجو را آموزش دهد. او جان و دلش را برای آموزش هنرهای دستی به زنان روستاهای دورافتاده و شهرهای کوچک محروم گذاشته است. با این همه سختی روزگار و موانع برای او کم نیستند؛ خودش تعریف می‌کند: «یکی از دلایل موفقیتم این است که می‌دانم چگونه دست‌اندا‌زهای پیش رویم را بردارم. من زنی هستم که عشقم را برای کار گذاشتم.»

■ قدمی کوچک برای یک راه بزرگ

نیره نعیمی گورابی، اهل بندرانزلی است. فعالیت‌هایش اما دامنه گسترده‌ای دارد و کل استان گیلان را پوشش می‌دهد. قلاب و نخ، وسیله کسب‌وکار اوست. زنی که از ۱۳ سالگی با ۱۰ هزار تومان پول توجیبی که از پدرش گرفت، راهش را انتخاب کرد. او عزم خود را جزم کرد که در راه آفرینش پای‌نگذارد. کاری که خودش به‌خود محول کرد و گام‌های راستینی برای آن برداشت.

خانم گورابی وقتی به گذشته برمی‌گردد، نخستین چیزی که یادش می‌آید این است: «۱۳ سالم بود. از مدرسه که می‌آمدم، یادگیری را شروع می‌کردم. نقش‌دوزی را از عروس همسایه‌مان یاد گرفتم.» او از سال ۶۰ وارد بازار کار می‌شود: «فعالیت اصلی کارم را با همکاری هلال احمر و بسیج خواهران آغاز کردم. در آنجا

●Carol Dweck●

●ترجمه فریا عوض زاده●

نقل قول‌هایی درباره مدرسه‌ای در شیکاگو شنیده‌ام که اگر دانش‌آموزان برای فارغ‌التحصیلی نتوانند تعداد معینی از کلاس‌ها را پشت سر بگذارند، نمره آن‌ها "هنوز نه" خواهد بود. نظریه جالبی است که شما به‌جای گرفتن نمره مردودی که باعث یادگیری را شروع می‌کردم. نقش‌دوزی را از عروس همسایه‌مان یاد گرفتم. "هنوز نه" دریابید که هنوز در مسیر یادگیری قرار دارید، این دریافت راه شما به سوی آینده را شکل می‌دهد. خانم کارول دووک که استاد روانشناسی در دانشگاه استنفورد است و تلاش می‌کند در کارهایش پلی بین روانشناسی توسعه‌ای، روانشناسی اجتماعی و روانشناسی فردی ایجاد کند، نویسنده کتابی به‌نام طرز تفکر است و براساس مطالعات و تجربیات خود، شیوه مواجهه با افراد برای پیشبرد امور و گذر از مقاطع مختلف را مورد بحث قرار می‌دهد.

او در این زمینه می‌گوید: کلمه "هنوز نه" به من بیشنی در مورد واقعهای بسیار حیاتی در کارم داد و برای من که می‌خواستم